

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**Daňová problematika zaměřená na daň z příjmů PO a
FO**

Teze diplomové práce

Pavλίna Kopecká

© 2015 ČZU v Praze

Daňová problematika zaměřená na daň z příjmů PO a FO

Tax Issues Focused on Corporate and Natural Person Income Taxes

Souhrn

Diplomová práce je zaměřena na daňovou problematiku podnikajících fyzických a právnických osob v České republice zaměřenou na daň z příjmů. Daně představují pro každého podnikatele odliv finančních prostředků souvisejících s jeho ekonomickou činností. Daňovou povinnost je nutné v odpovídající míře včas, řádně a správně plnit vůči státním institucím a finančním úřadům. Teoretická část diplomové práce popisuje základní pojmy související s podnikáním, rozdělení živností obchodních společností, současnou strukturu související se správou daní. Praktická část je zaměřena na propočty daně z příjmů fyzických a právnických osob, využití možných slev v daňovém přiznání na poplatníky, stanovení základu daně a následná daňová povinnost vybraných subjektů. Cílem práce je analyzovat konkrétní příklady daňové problematiky zaměřené na daň z příjmů ekonomických subjektů, zda a při jakých podmínkách je lepší podnikat jako fyzická osoba nebo jako právnická osoba postejně vysokých základech daní, aby podnikatelé co nejlépe zákonným způsobem optimalizovali své náklady. V diplomové práci bude využito i slev na poplatníky, které ekonomické subjekty ve svém daňovém přiznání využily.

Klíčová slova: Daně, finanční úřad, daňová povinnost, podnikatel, živnostenský zákon, obchodní společnost, obchodní zákoník, základ daně, sazba daně, fyzická osoba, právnická osoba

1 Úvod

Bez ohledu na právní subjektivitu je povinností pro fyzické a právnické osoby odvádět z jejich ekonomické činnosti daň z příjmu a ostatní daně související s podnikatelskou aktivitou. Výše daňových sazeb se může lišit dle právní formy podnikajících osob. S rozvíjícím podnikáním bylo nutné upravit nejen podmínky a pravidla podnikání, ale také daňovou soustavu upravující daňové zatížení podnikatelských subjektů. Cílem diplomní práce je posoudit daňové zatížení právnických a fyzických osob.

2 Cíl a metodika práce

2.1 Cíl práce

Daně představují pro každého podnikatele odliv finančních prostředků souvisejících s jeho ekonomickou činností. Daňovou povinnost je nutné v odpovídající míře včas, řádně a správně plnit vůči státním institucím a finančním úřadům. Cílem diplomové práce je, na základě provedeného šetření dvou konkrétních podnikatelských subjektů s rozdílnou právní subjektivitou, potvrzení či vyvrácení hypotézy, že je pro podnikatelské subjekty z pohledu daňového zatížení výhodnější podnikat jako fyzická osoba oproti právnické osobě. Zohlední se daňové slevy a daňové odpočty, které oba podnikatelské subjekty využili ve svém podnikání.

2.2 Metodika práce

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a na část praktickou. Se základními pojmy v oblasti podnikání a daňové správy se setkává téměř každá podnikající fyzická či právnická osoba. Teoretická část problematiky soukromého podnikání a finanční správy je tedy postavena na analýze právních předpisů, čerpání z odborné literatury a z odborných internetových portálů v oblasti podnikání a daňové správy. Na tuto část diplomové práce navazuje praktická část, kde je šetření podpořeno kvalitativní metodou výpočtu daňového přiznání daně z příjmů fyzické osoby podnikatele a daně z příjmů právnické osoby. V případové studii obou zkoumaných podnikatelských subjektů se hledá lepší vzorek chování firmy, který bude mít po odvodu daňových povinností výhodnější zisk pro svoji potřebu. Oba vybrané podnikatelské subjekty byly vybrány s postejným obratem svých tržeb. Byly poskytnuty informace ze strany daňových subjektů uvedených v diplomové

práci, pracovníků územního pracoviště finančního úřadu a také byly poskytnuty informace daňového poradce. Vzhledem k tomu, že obě podnikající osoby nebudou mít za rok 2014 vyhodnoceny výsledky hospodaření, vychází se s výsledky hospodaření pro daňové přiznání z roku 2013.

3 Podnikatelská oblast v České republice

Všichni podnikatelé bez ohledu na hlavní či vedlejší zdroj příjmů musejí splňovat všeobecné podmínky (vyplývající ze živnostenského zákona a nového občanského zákona) určené pro jejich ekonomickou činnost. V této oblasti se setkáváme s pojmy jako jsou např. živnost, fyzická osoba, právnická osoba, datová schránka atd.

4 Rozdělení živností a obchodních společností

Každý začínající podnikatel se před zahájením živnosti musí rozhodnout, zda bude podnikat jako fyzická či právnická osoba.

Ohlašovací živnosti – při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení živnosti. Ohlašovacími živnosti jsou:

- ✓ Živnost volná
- ✓ Řemeslné živnosti
- ✓ Vázané živnosti

Koncesované živnosti – chce - li podnikatel provozovat tuto živnost, musí požádat o správní povolení u příslušného správního orgánu.¹

5 Správa daní

Jejím cílem je správné zjištění, stanovení a zabezpečení úhrady. Tvoří ji Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství, finanční úřady a územní pracoviště finančních úřadů.

Nejdůležitější zásady správy daní jsou:

- ✓ zákonnost
- ✓ zákaz zneužití pravomocí, přiměřenost úkonů správy daní

¹ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. *Business center.cz* [online]. 1991 [cit. 2014-10-08]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/cast2.aspx>

- ✓ rovnost procesního postavení osob zúčastněných při správě daní
- ✓ zbytečně neprodłużovat úkony
- ✓ neveřejnost a mlčenlivost²

6 Daň z příjmů fyzických a právnických osob

6.1 Daň z příjmu fyzických osob

Pro výpočet daně z příjmu fyzických osob jsem si vybrala podnikatele pana Josefa Nováka. Pan Novák je ženatý, manželka je zaměstnancem v jiné soukromé firmě. Mají 2 nezaopatřené děti. Podniká již od roku 2005. Podnikatel v roce 2013 zaměstnával 5 osob. Roční obrat byl 5 120 250,- Kč, podnikatel si vedl daňovou evidenci. Výdaje se uplatnily paušálem, podnikatel si odečetl sazbu výdajů 80%. Výdaje byly vyčísleny celkem na 4 096 200,- Kč. Rozdíl mezi příjmy a výdaji před zdaněním byl vypočten na částku 1 024 050,- Kč.

Odčitatelné položky v daňovém přiznání

- za dary - pan Novák daruje každoročně krev, na odběry chodí 4x do roka, za každý odběr si mohl odečíst od základu daně 2 000,- Kč.
- penzijní připojištění – podnikatel si přispívá na své penzijní připojištění částkou 24 000,- Kč ročně. Od základu daně si může odečíst tuto výši příspěvku poníženou o 12 000,- Kč, tedy si pan Novák uplatnil 12 000,- Kč,

Odčitatelné položky podnikatele činily roce 2013 celkem 20 000,- Kč.

Základ daně po uplatněných odpočtech před zaokrouhlením činil 1 004 050,- Kč. Po zaokrouhlení na celá sta Kč dolů činil u pana Nováka za rok 2013 po odčitatelných položkách hodnotu 1 004 000,- Kč. Vyčíslená daň z příjmů (15 %) před uplatněnou slevou na poplatníka byla v celkové výši 150 600,- Kč.

Výše možné slevy, kterou si může poplatník uplatnit:

- ✓ 24 840,- Kč na poplatníka

Pan Novák je výdělečně činný, výdaje si uplatnil paušálem, na svoji osobu si mohl využít slevy na poplatníka, která činila 24 840,- Kč.

Po odpočtu slevy na poplatníka měl pan Novák uhradit daň ve výši **125 760,- Kč**, zisk po zdanění byl ve výši **878 290,- Kč**. Ze zákona byly podnikatelem placeny zálohy na daň

² VANČUROVÁ, Alena a Václav BONĚK. *Správa daní pro ekonomy*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 154 s. ISBN 978-80-7357-701-8.

z příjmů 2x ročně, zálohy byly zaokrouhleny na celá sta nahoru. V roce 2012 měl daňový subjekt daňovou povinnost v celkové výši 93 420,- Kč. Zálohy na rok 2013 zaplatil ve výši 40 % z poslední známé daňové povinnosti.

6.2 Daň z příjmu právnických osob

Ve firmě bylo v roce 2013 zaměstnáno celkem 5 zaměstnanců. Tito zaměstnanci byli ve firmě zaměstnáni po celý rok 2013. Hlavní a jedinou činností, stejně jako u fyzické osoby, jsou montážní práce zaměřené na instalaci, opravy a montáž elektrického zařízení. Roční obrát firmy byl ve výši 5 234 560,- Kč. Výsledek hospodaření byl při rozdílu všech příjmů a veškerých výdajů pro rok 2013 včetně odpisů konkrétní společnosti Veselovský s.r.o. v celkové výši 1 048 801,- Kč. Základ daně u právnické osoby byl zaokrouhlen na celé tisícikoruny dolů, u firmy Veselovský s.r.o. na částku 1 048 000,- Kč.

Odpisy hmotného a nehmotného majetku

V roce 2013 byl odpis vozu v částce 97 389,- Kč.

Své příjmy ve výši 1 048 000,- Kč firma Veselovský s.r.o. zdanila pro rok 2013 sazbou ve výši 19 %, celková výše daně z příjmů právnické osoby pro rok 2013 byla vypočtena v hodnotě **199 120,- Kč**, zisk po zdanění byl ve výši **849 687,- Kč**.

Povinnost zveřejnění

Účetní jednotka Veselovský s.r.o. je povinna sestavit účetní závěrku za příslušný ukončený rok 2013. Účetní závěrka musela obsahovat:

- ✓ rozvahy,
- ✓ výkaz zisku a ztráty
- ✓ přílohu, která může být v plném nebo ve zkráceném rozsahu.

6.3 Daňová povinnost podnikatelů k dani z přidané hodnoty

Oba daňové subjekty byly plátcí již od počátku jejich podnikání, výše daňového přiznání pro daň z příjmů se tedy počítala ze základu daně.

Přenesená daňová povinnost

Vzhledem k tomu, fyzická osoba Josef Novák a právnická osoba firma Veselovský s.r.o. byly plátcí daně z přidané hodnoty a podnikaly v roce 2013 v montážní práci související se

stavbou a stavebnictvím, vztahovala se na ně v mnoha jejich činnostech přenesená daňová povinnost podle § 92e zákona o dani z přidané hodnoty z pohledu dodavatele.³

7 Shrnutí

Pan Novák dosáhl při svém podnikání v roce 2013 obrát v celkové výši 5 120 250,- Kč. Podniká v řemeslné činnosti, své výdaje si tedy uplatnil paušálním výdajem 80 %. Celková výše výdajů uplatněná v daňovém přiznání byla ve výši 1 024 050,- Kč. Daň z příjmů fyzických osob byla uhrazena daňovým subjektem ve výši 125 760,- Kč a čistý zisk po zdanění byl v celkové výši 878 290,- Kč. Právnícká osoba Veselovský s.r.o. sestavila z účetnictví přiznání k dani z příjmů právnických osob. Své tržby v roce 2013 zdanila sazbou 19 %. Právnícká osoba Veselovský s.r.o. měla obrát v celkové výši 5 234 560,- Kč, daň z příjmů právnických osob byla uhrazena ve výši 199 120,- Kč a čistý zisk po zdanění měla společnost za rok 2013 v celkové výši 849 687,- Kč.

S ohledem na dosažené propočty daňového přiznání obou sledovaných daňových subjektů se došlo ke konečnému závěru, že je výhodnější podnikat jako fyzická osoba. Pan Novák si uplatnil v daňovém přiznání za rok 2013 výdaje paušálem. Při menším obrátu (o 114 310,- Kč) oproti právnické osobě měl podnikatel po zdanění vyšší zisk. Podnikatel si dále uplatnil v daňovém přiznání odpočty na dani z příjmů a slevu na poplatníka. U právnické osoby Veselovský s.r.o. tato možnost není zákonem povolena a ze svého základu daně společnost odvedla finančnímu úřadu vyšší procento daně jak daňový subjekt Josef Novák.

8 Závěr

V praktické části se provedl propočet přiznání k dani z příjmů konkrétní fyzické osoby a propočet přiznání k dani z příjmů konkrétní právnické osoby. Fyzická osoba má oproti právnické osobě zvýhodnění v nižší sazbě daně, odpočtům a také slevy na poplatníka. Podle sestaveného daňového přiznání podnikajících subjektů se myšlenka výhodnějšího podnikání fyzické osoby potvrdila, cíl diplomové práce byl tedy dosažen.

³ Klasifikace produkce (CZ-CPA) platná od 1. 1. 2008 do 31. 12. Český statistický úřad [online]. 2014 [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_produkce_\(cz_cpa\)_platna_od_1_1_2008_do_31_12_2014](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_produkce_(cz_cpa)_platna_od_1_1_2008_do_31_12_2014)

Seznam literatury a internetových zdrojů

Seznam literatury

VANČUROVÁ, Alena a Václav BONĚK. *Správa daní pro ekonomy*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 154 s. ISBN 978-80-7357-701-8.

Seznam internetových zdrojů

Klasifikace produkce (CZ-CPA) platná od 1. 1. 2008 do 31. 12. *Český statistický úřad* [online]. 2014.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. *Business center.cz* [online]. 1991.